

TAMÁSI VÁROS KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI KONCEPCIÓJA

2016-2021.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés

1. *A bűnmegelőzési koncepció megalkotásának célja, okai, szükségessége*
2. Alapelvek
3. *A koncepció jogi és módszertani alapjai*

II. A település szerkezetének sajátosságai, szociológiai adottságok

III. Bűnügyi helyzetelemzés

IV. Célok, prioritások

V. A prioritásokhoz igazodó cselekvési terv

1. *A közterület rendéjen fenntartása*
2. *A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése*
3. *A droghasználat és a kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése*
4. *az idős, egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése*
5. *Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés*
6. *A vagyonvédelem javítása*
7. *A közlekedés biztonságának és a baleset megelőzésével kapcsolatos helyi feladatok megoldása*
8. *A bűnmegelőzés kommunikációjának erősítése*

VI. A megvalósítás alapjai és az ő együttműködésük

VII. A koncepció megvalósításának forrása

VIII. Záradék

I. Bevezetés

1. A koncepció alapvető célja

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Tv. 13.§ (1) bekezdés 17. pontja, kimondja, hogy a helyi Önkormányzatok feladata a közreműködés a település közbiztonságának biztosításában.

A Nemzeti Bünt megelőzési Stratégiáról (2013-2023) szóló 1744/2013. (X. 17.) Korm. Határozat szerint az önkormányzat a helyi társadalmi bünt megelőzés koordinátora. Ennek értelmében az önkormányzatoknak a rendőrséggel együttműködve aktív és vezető szerepet kell játszaniuk a helyi közösség biztonságát szolgáló tervek elkészítésében. Kezdeményező szerepük van a helyi bünt megelőzési programok koordinálásában, végrehajtásában, valamint folyamatos értékelésében.

A koncepció célja, hogy az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében a közrend megóvásában, a bünt megelőzésben részt vevők között célirányos párbeszédet elősegítse, és megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes ellátására.

A város polgárainak biztonsága érdekében, illetve azért, hogy a városban élők ne váljanak bűncselekmények áldozataivá vagy elkövetőivé, szükségessé vált a helyi bünt megelőzési koncepció kidolgozása, amelynek célja és szükségessége a bünt megelőzésben érdekelt szervek, szervezetek, állampolgárok együttműködésének új alapokra helyezve, az együttműködéshez feltétlenül szükséges keretek, információk csatornák kiépítése, létrehozása, a meglévők továbbfejlesztése, újjáalakítása. Az Önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a prevenció erősítését.

Tamási városban a bünt megelőzés és a közbiztonság fenntartása rendkívül összetett dolog, amely nemcsak hatósági, rendvédelmi, hanem ösztársadalmi feladat.

„A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy.” – állapítja meg a Nemzeti Bünt megelőzési Stratégiáról (2013-2023) szóló 1744/2013. (X.17) Kormányhatározat 2.2 pontjának első mondata.

A közbiztonság társadalmi együttélés rendjének – az adott időszakban és helyen – jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól.

A bünt megelőzés minden olyan intézkedés, és beavatkozás, melynek célja, vagy eredménye a büntözés mennyiségi csökkentése, az állampolgári szubjektív biztonságértet minőségi javítása, a bűnalkalmak lehetőségének csökkentése, a büntözést előidéző okok hatásainak mérséklése, a sértetté (áldozattá) válás megelőzése.

Közvetlen megelőzési cél:

- a bűncselekmények legközvetlenebb okainak megszüntetése

Közvetett megelőzési cél:

- a büntözővé válás megelőzése
- a tettenérés kockázatának növelése

- a bűnalkalmak feltárása, csökkentése
- áldozati-sértetti károk mérséklése
- a bűnözőktől való félelem csökkentése

A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportjai:

- gyermekek, fiatalok és fiatal felnőttek
- időskorúak
- a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók (HH)
- a halmozottan hátrányos helyzetben élők (HHH)

A biztonság megteremtése olyan feladat, amelyért közösen kell cselekedni. A közbiztonság, a lakosság biztonságérzetének megteremtése és fenntartása érdekében tudatosítani kell a lakosságban, az intézményben, a város vezetőségében, hogy a jogellenes magatartások helyen termelődnek, ezért az ellenük való eredményes védekezéshez elengedhetetlen a helyi erők összefogása.

A fentiekre tekintettel e koncepció elkészítésének célja, hogy a városban az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében a közrend megóvásában, a bűnmegelőzésben és a bűnmegelőzésben résztvevők közötti célirányos párbeszédet elősegítse, és megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes ellátásához.

2. Alapelvek

- együttműködés
- partnerség
- prioritások megfogalmazása
- rugalmasság és gyors reagálás
- lakosság igényeinek figyelembe vétele
- rendszerszintű bűnmegelőzés
- koordinált bűnmegelőzési munka
- a bűnmegelőzés hasznosságának tudatosítása
- a pályázati források koncentrált felhasználása
- eredményes kommunikáció
- a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiának való megfelelés

3. A koncepció jogi és módszertani alapjai

Jogi alap:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) Bekezdés 17. pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek, a helyben biztosítható közfeladat körében közreműködik a település közbiztonságának biztosításában. Az önkormányzat tehát – e törvényi felhatalmazás alapján – jogában áll saját közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióját megalkotni és megvalósításáról gondoskodni.
- a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete a települési
- önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát, együttműködését határozza meg. Felhívja többek között a rendőri és az önkormányzati vezetőket a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok közös ellátására, a település bűnmegelőzési – és közbiztonsági koncepciója kimunkálására.

- a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény, amely a közbiztonság megszilárdulásában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének biztosítása, valamint e szervezésekben a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, a rendészeti és a lakossággal való együttműködése kereteit fogalmazza meg.

Módszertani alap:

- a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023) 1744/2013. (X.17.) Kormányhatározat

II. Települési viszonyok

Tamási város Tolna megyében, a Tamási járás központja. A település már az őskorban is lakott volt, ezt a 3700 éves leletek is bizonyítják, melyet a Várhegyen találtak. A település 1730-ban már mezővárosként szerepelt, 1984-ben ismét várossá nyilvánították. Legfőbb nevezetessége a Várhegy alatti termálfürdő, mely 2011-ben került felújításra.

Tamási város Tolna megye északnyugati részén, a Somogy – Tolnai dombság területén fekszik. A Kapos folyótól nyugatra eső kristályegységet Kelet-külső-somogyi dombságnak nevezik, ettől keletre pedig a Sió-Sárvíz völgyéig a Tolnai-Hegyhát található. Tamási Külső-Somogy keleti felében van, a Koppány-völgyben.

A Kelet-külső – somogyi dombság jellemzően enyhén hullámos felszínű, széles és viszonylag egyenes dombhátakkal rendelkező terület, amit jellemzően észak-déli irányú kis patakok völgyei tagolnak. A tájegységet egy markáns nyugat-keleti irányú törésvonal, a Nagy-Koppány patak völgye vágja ketté. A Nagy-Koppány völgyének legmélyebb rész Tamásinál +106mBf tengerszint feletti magasságú, míg a város déli részén a Kis-Likas hely eléri a +247 mBf tengerszint feletti magasságot is.

A dombvidéki területek felszíni kőzete megfelelő mésztartalmú lösz, melyeken kiváló termőképességű termőföldek alakultak ki. Tamási területén az átlagos aranykorona (AK) érték 28,5. A patak völgyeket jellemzően egy-kétszáz méter széles öntéstalajú, vizenyős rétek illetve galériaerdők kísérik. A Nagy-Koppány menti településekre jellemző, hogy a patak jobb oldalán a településektől délre húzódó dombokon szőlőhegyek alakultak ki. Tamási kiemelkedően nagy szőlőhegyi területtel rendelkezik, ahol azonban egyre több lakóház és üdülőépület is megjelenik.

A térség vízhálózatát kisebb patakok jellemzik, melyeket a Nagy-Koppány – amely maga is tulajdonképpen patak – gyűjt össze, és vezeti Regöly külterületén a Kaposba. A Kapos viszont Tamásitól északkeletre, Tolnanémedinél ömlik a Sióba. Tamási külterületén a vízfolyásokon számos mesterségesen felduzzasztott kisebb-nagyobb halastó található, kőként a Gonozdi – patakon, a Szentmártoni patakon és a Cseringáti patakon. A Regöly külterületén található Nagy-Koppány vizén felduzzasztott tórendszer északi nyúlványa Tamási külterületét is érinti.

Tamási erdőszültsége csak 17%, (2181 ha), azonban az erdők zöme a város déli részén összefüggő tömbben található, mely a Gyulaji erdőség része.

Megközelíthető a 61-es főúton, illetve az azt itt keresztező (Szekszárdot Siófokkal összekötő) 65-ös számú főúton.

Tamási nagy történelmi múltú település. E vidék már az őskorban is (bronz- és vaskor) az átlagosnál intenzívebben lakott volt. A régészeti leletek tanúsága alapján a rómaiak korában uradalmi központ jellegű település átlagot érte fel. A középkorban Tamási főúri birtokközpont volt várkastéllyal, és Tolna megye egyik jelentős mezővárosává fejlődött. Tamási mai közigazgatási területén a középkorban hét falu állott fenn. A török terjeszkedés az elsők között pusztította el Tolna megye vidékét. A település a török hódoltság alatt kisebb jelentőségű török várral rendelkezett.

A hódoltság után Tamási ismét városias fejlődésnek indult, a környező vidék vásár-központja lett. A Dél-Dunántúlon a meggyérült lakosság miatt német bevándorlókat telepítettek le, akiknek köszönhetően a térség mezőgazdasága felvirágozott. A német ajkú népesség egy része elmagyarosodott, más része viszont évszázadokon át megőrizte nemzeti kultúráját.

A 19. század végi fejlődés csak részlegesen érintette Tamásit, mivel a vasúti fővonalak elkerülték, miközben akkoriban gyorsult fel például Dombóvár és Bátaszék városias fejlődés. Tamásiban csak helyi jellegű, és főként a mezőgazdasághoz kapcsolódó ipar fejlődött ki. A járási székhely szerepkör hatására fontos igazgatási intézmények települtek Tamásiba.

A város fejlődése a két világháború között lelassult, ezt a város építészeti arculata is tükrözi. Az 1960-as évektől a szocialista vidékfejlesztés idején Tamási új közintézményekkel, lakóteleppel és új ipari üzemekkel bővült, ennek következtében városi címet nyert. Címerét Würtz Ádám rajzolta meg.

Területe: 12891 ha

Lakossága: (2015. december 31-ei állapot szerint, az állandó lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkezők is szerepelnek a számadatban) 8758 fő.

Tamási állandó népességének alakulása	
Év	fő
2009	8685
2010	8606
2011	8558
2012	8480
2013	8396
2014	8810
2015	8758

A lakónépesség korcsoport szerinti megoszlása

Életkor	Lakosság, fő					
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
0-18	1455	1413	1415	1285	1394	1422
19-62	5569	5537	5443	55307	5542	5428
63 év felettek	1582	1608	1622	1804	1874	1908
Összesen:	8606	8558	8480	8396	8810	8758

III. Bűnügyi helyzetelemzés

Tamási												
Rendőri eljárásban regisztrált bűncselekmények száma és a befejezett nyomozások eredményessége	Bűncselekmények száma /elkövetés helye szerint/						Nyomozás-eredményességi mutató (%) /eljáró szerv szerint/ *					
	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év
az ENyÜBS 2010-2015. évi adatai alapján												
Emberölés	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szándékos befejezett emberölés	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Testi sértés	14	16	8	13	29	17	92,6	82,4	92,5	92,3	93,9	86,8
Súlyos testi sértés	5	2	2	7	7	4	87,0	83,3	100,0	93,1	85,2	82,6
Halált okozó testi sértés	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kiskorú veszélyeztetése	1	1	-	-	1	1	88,9	100,0	93,3	100,0	100,0	69,2
Embercsempészség	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Garázdaság	19	6	3	8	15	17	92,0	73,2	76,9	93,8	92,2	90,9
Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények (az 1978. évi IV. törvény alapján a visszaélés kábítószerrel - terjesztői magatartások tekintetében, a 2012. évi C. törvény alján kábítószer-kereskedelem)	2	-	-	3	-	1	100,0	100,0	100,0	90,0	50,0	60,0
Lopás**	91	81	74	89	72	80	29,8	21,9	18,3	26,5	30,8	38,5
Személygépkocsi lopás	-	-	1	-	-	-	100,0	0,0	50,0	0,0	100,0	0,0
Zárt gépjármű-feltörés	2	-	-	1	1	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lakásbetörés	10	10	2	15	12	17	12,5	27,3	11,9	17,6	26,1	42,4
Rablás	1	3	2	-	-	1	60,0	85,7	33,3	33,3	33,3	83,3
Rongálás	7	6	13	6	7	4	33,3	33,3	30,3	35,3	40,0	56,3
Orgazdaság	-	1	2	-	-	2	88,9	90,0	100,0	85,7	33,3	50,0
Jármű önkényes elvétele	-	-	4	-	1	-	100,0	60,0	80,0	100,0	100,0	66,7
14 kiemelten kezelt bcs összesen	137	115	108	122	128	125	46,3	34,5	31,6	41,3	47,2	55,6
Közterületen elkövetett bűncselekmény	77	53	58	50	46	38	69,0	63,7	59,6	67,4	84,4	87,8
Összes bűncselekmény	368	356	355	197	213	175	60,0	60,7	51,4	54,4	56,5	63,7
Regisztrált bűncselekmények 100.000 lakosra vetített aránya ***	4 510	4 296	4 568	2 600	2 717	2 396						

IV. Célok, prioritások

A bűnözést eredményező folyamatok a helyi társadalom egész rendszerében keletkeznek, ezért az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, mint fő stratégiai célkitűzés csak átfogó célok megjelölésével szolgálhatja a város közbiztonságának javítását.

A stratégiának mindig tükröznie kell azt, hogy a társadalmi bűnmegelőzés komplex, össztársadalmi feladat, amely a teljes lakónépesség biztonságának megteremtésével, a bűnözés csökkentésével az életminőség javítását célozza, ezért a koncepció stratégiai célkitűzésként az életminőséget javító közbiztonság megteremtését, a bűnözés csökkenését jelöli ki.

Általános hosszú távú cél:

- az objektív biztonság és a szubjektív biztonságérzet közelítése és javítása, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a bűnözés csökkentése.

Középtávú cél:

- a közösségi bűnmegelőzés rendszerének kiépítése a városban, amely magában foglalja az önkormányzat, a rendőrség, a helyi intézmények, a gazdasági élet helyi szereplői, a lakossági-, valamint civil szerveződések és a lakosság minél szélesebb rétegei közötti együttműködést.

Rövid távú célok:

- a megalkotott közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció elfogadása, az abban szereplő feladatok mielőbbi realizálása;
- a kialakult problémák, krízisek gyors kezelése, a lakosság biztonságérzetének javítása technikai eszközökkel és humán erőforrások útján;
- a Polgárőr Egyesület munkájának fejlesztése, az Egyesület munkája iránti érdeklődés szélesebb körben való terjesztése;
- a bűnmegelőzés kommunikációjának az önkormányzat rendelkezésére álló kommunikációs csatornák igénybevételeivel;
- pályázati lehetőségek kihasználása, amelyekkel a megfogalmazott célokhoz szükséges anyagi forrás biztosítható.

Prioritások:

- A közterület rendjének fenntartása
- A gyermek és fiatalkorú bűnözés csökkentése
- A droghasználat és a kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése
- Az idős, egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése
- Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés
- A vagyonvédelem javítása
- A közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos helyi eladatok megoldása
- A bűnmegelőzés kommunikációjának erősítése

V. A prioritásokhoz igazodó cselekvési terv

1. A közterület rendjének fenntartása

A közterületen történő jogsértéseket a lakosság közvetlenül érzékeli és védekezési lehetőségei is korlátozottak, ezért egyik legfontosabb feladat a közterület és a nyilvános helyek rendjének

biztosítása. A helyi együttműködés eredményeként cél a rendbontások megszüntetése, a közterületen elkövethető jogsértések minimalizálása, a rongálások elleni hatékony fellépés.

Megvalósítás:

- Gyalogos járőrszolgálat
- Közterületi térfigyelő rendszer működtetése
- A közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet végrehajtása

A városban található üzletek, pénzüzetek, egyéb közbiztonsági szempontból veszélyeztetett objektumok visszatérő rendőri ellenőrzését a rendőrség gyalogos járőrszolgálat keretén belül valósítja meg.

A közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartás az a tevékenység, vagy mulasztás, amely bűncselekménynek vagy szabálysértésnek nem minősül, de a közösségi együttélés szabályaival ellentétes. Az erről szóló 1/2016. (I.29.) önkormányzati rendelet és egyéb önkormányzati rendeletekben tilalmazott olyan tevékenységeket, vagy mulasztásokat fogja át, melyekkel szemben korábban szabálysértési eljárás kezdeményezésére volt lehetőség. Az ilyen jellegű magatartások esetén az elsőfokú önkormányzati hatáskör címzettje a jegyző, aki a rendelet végrehajtásával kapcsolatos feladatokat a közterület-felügyelő útján látja el.

A térfigyelő rendszer telepítési helyszíneinek kiválasztását megelőzően széleskörű adatgyűjtést végeztek, melynek eredményét, illetve mind a közrendvédelmi, mind a bűnügyi szolgálati ág statisztikai adatait figyelembe véve 2008 év végére 6 térfigyelő kamera került kihelyezésére a város különböző pontjain.

2. A gyermek és fiatalkori bűnözések csökkentése

Alapvető törekvés az említett korosztály célirányos preventív nevelésével a bűnözés utánpótlási bázisának csökkentése, a már „megtévedt”, gyermek helyes irányba terelése, az ehhez szükséges szakmai, személyi és intézményi igény biztosítása.

A gyermek – és ifjúságvédelem nem képzelhető el a rendőrség, a gyámügy, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, a védőnői hálózat, valamint az oktatási intézmények ifjúságvédelmi felelőseivel folytatott együttműködés nélkül. Az együttműködés nem csak a megelőzésben érhető el jó eredmény, hanem kevesebb ilyen jellegű cselekmény marad rejtve.

Alkalmazott eszközök:

- rendőrségi ismertető, figyelemfelhívások általános iskolák részére
- iskolarendőr program
- bűnmegelőzési témájú előadások

Mint az ország közel 3000 iskolájában, a tamási általános és középiskolában is működik. Az iskola rendőre” program. A program lényege, hogy a szülők nem közvetlenül a rendőrséghez, hanem egy, az iskolával folyamatosan kapcsolatban álló rendőrhöz fordulhatnak kéréseikkel, kérdéseikkel.

A program keretében az egyes intézményekkel egy-egy rendőr áll napi kapcsolatban, aki részt vesz az osztályfőnöki órákon, feladata többek között a közlekedésbiztonság és a bűnmegelőzés oktatása. A tanév során az iskolarendőr rendszeres kapcsolatot tart az iskola nevelőivel, diákjaival, a szülőkkel, részt vesz a jelentősebb iskolai rendezvényeken. A programon belül oktatási tematika került kidolgozásra – külön alsó és felső tagozatos gyermekek részére-,

amelynek segítségével az iskolarendőrök a gyermekek életkorának megfelelő előadásokat tartanak a különböző – a gyermekeket érintő – bűn – és balesetmegelőzési témakörökben.

Ezen kívül a rendőrség a tanév során, a bűnmegelőzési előadó különböző, aktuális témákkal is felkeresi az iskolák tanulóit és hívja fel a diákok figyelmét az adott időszak veszélyeire, valamint jó tanácsokkal látja el őket, amelyek betartásával megelőzhető, hogy áldozatokká váljanak.

A további rendőrség által alkalmazott eszköz az illetékességi területen lévő iskolák és óvodák rendezvényein, nyári táborokban való részvétel, ahol a rendőri munka, a rendőrök felszerelése kerül bemutatásra, valamint különböző játékos módszerek alkalmazásával történik a figyelemfelhívás a gyermekeket érintő veszélyek elkerülésére.

3. A droghasználat és a kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése

Cél a városban a drogfogyasztás megelőzése, visszaszorítása, megszüntetése. Szükséges a kábítószer fogyasztás terjedési útvonalaik fokozott ellenőrzése. Minden eszközt fel kell használni, hogy a fiatalabb korosztályok se fertőzödjének.

Az általános tapasztalat az, hogy a fiatalok szinte teljes mértékben áttérnek az ún. dizájner drogok, új pszichoaktív, valamint az internetről rendelhető, legális szerek használatára. Ezen szerek fogyasztása alkalmi jelleggel elfogadott a 16-20 éves korosztály számára.

A szórakozó helyek visszatérő ellenőrzéseit szorgalmazni kell, amely ellenőrzéseken keresztül befolyásolható az üzemeltetők normakövetése, különös tekintettel a fiatalok alkohollal és dohánytermékkel történő kiszolgálására, illegális szerek üzleten belül történő hozzáférhetővé tételére.

Alkalmazott eszközök:

- célzott programok, előadások tartása
- iskolákban drogreprevenációs előadások a veszélyeztetett korosztálynak

A jelenség megszüntetésére, illetve a kipróbálók és a rendszer használók számának csökkentése érdekében megtartott előadások során a rendőrség az ismeretlen összetételű anyagok kiszámíthatatlan hatásit igyekezte hangsúlyozni az esetleges büntetőjogi következmények mellett.

4. Az idős, egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése

Hazánkban minden ötödik ember időskorúnak számít, vagyis betöltötte a 60. életévét, 61%-uk pedig nő.

A 60 évesnél idősebbek, az egyedül élők, a magukról gondoskodni nem képes személyek áldozattá válási esélye életkoruk, egészségi állapotuk miatt sokkal nagyobb a társadalom egyéb csoportjainál.

Alkalmazott eszközök:

- elkövetési módszerek ismertetése
- felhívások, előadások szervezése, és írásos közzététele az idősek által gyakran látogatott helyeken

Az idősök elsősorban vagyron elleni bűncselekmények, mint pl. trükkös lopás, besurranás, betöréses lopás, csalások („unokás” csalások, termékbemutatós csalások, tűzifás csalások) és rablások áldozatává válnak. Az elkövetők gyakran kihasználják az idős emberek segítőkészségét, hiszékenységét ahhoz, hogy a lakásukba, házukba különböző trükkökkel bejussanak, majd onnan elsősorban készpénzt, takarékbetétkönyvet, ékszert tulajdonítanak el. Az időskorúak viszonylag könnyen kötnek ismeretséget, megbíznak idegen emberekben, örülnek, hogy beszélgethetnek valakivel, ezáltal az elkövetők nagyobb nehézség nélkül bizalmukba férkőzhetnek.

Az idős, egyedül élő emberek sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzése, védekezési képességeik növelése a rendőrség munkájának egyik kiemelten fontos területe. A megelőzés érdekében tájékoztatók, felhívások készülnek, amelyeket a médián és a szociális hálón keresztül juttatnak el az érintetthez, illetve az általuk gyakran látogatott helyekre (kórház, házi orvosi rendelők, önkormányzat, stb.). Megtörtént a Nyugdíjas Klubbal való kapcsolatfelvétel is, amelynek összejövetelein előadások formájában történik majd az időseket érintő kockázatokra való figyelemfelhívás. A veszélyeztetett korosztály megfelelő tájékoztatásán túlmenően a hozzátartozók, szomszédok informálása is fontos, hiszen ha ők figyelmeztetik az időseket a trükkös lopások, egyéb bűncselekmények veszélyeire, akkor talán megelőzhető az áldozattá válás.

5. Az áldozattá válás, áldozatsegítés

Áldozatnak ma már nem csak a bűncselekmény sértettje minősül, hanem annak hozzátartozója is, illetve bárki, akit a bűncselekmény elkövetése során közvetlen, vagy közvetett módon fizikai, anyagi, vagy akár lelki sérülés ért.

A korábban leírtakra visszautalva megfelelő hangsúlyt kell fektetni az idősök folyamatos tájékoztatására, segítésére, szociális helyzetük figyelemmel kísérésére.

A fiatalok felkészítését – „Az iskola rendőre” program keretében – iskolán kívül belül kell megoldani. Fokozott és megkülönböztetett figyelemmel kell kísérni a problémás, diszfunkciós családokat. Segíteni kell az állami és civil áldozatvédelmi lehetőségek eltérését. E feladat végrehajtásában a rendőrségnek, a gyámhivatalnak, a családsegítő és gyermekjóléti központnak, egészségügyi és oktatási intézményeknek kell tevékeny együttműködést megvalósítani.

Alkalmazott eszközök:

- áldozatsegítő munkatárs alkalmazása a rendőrkapitányságon

A rendőrség áldozatvédelmi tevékenységét a 64/2015. (XII.12) BM rendelet, valamint a rendőrség áldozatsegítő feladatairól szóló 2/2013. (I.31.) ORFK utasítás alapján végzi.

A Tamási Rendőrkapitányság vonatkozásában az áldozatsegítő tevékenységet- a közfoglalkoztatási program keretein belül- 1 fő közfoglalkoztatott munkájával sikerült megoldani. Az áldozatsegítő munkatárs mellett a Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület is fenntart egy irodát a Tamási Rendőrkapitányság épületében, ahol az áldozatsegítő szolgálattal közösen még szélesebb körben tudunk segíteni a bűncselekmények áldozatain. Különböző témájú szóróanyagokat juttatnak el a lakosság számára. Az áldozatsegítő munkatárs folyamatosan figyelemmel kíséri a bűnügyi helyzet alakulását, a jellemző elkövetői és áldozati magatartásokat az ismétlődő és gyakorivá váló illetve az új elkövetési módokat, körülményeket.

Cél hatékonyabbá tenni az áldozatsegítésről valamint a segítségnyújtás lehetőségeiről való tudomásszerzést illetve esetleges pályázati lehetőségek kihasználásával biztosítani az áldozatsegítő munkatárs rendes munkaviszonyban történő foglalkoztatását.

6. A vagyonvédelem javítása

A tulajdonhoz való jog a modern demokráciák egyik alappillére. Az állampolgárok tulajdonának védelme közhatalmi eszközökkel az állam egyik alapvető feladata, ugyanakkor az állam nem lehet kizárólagosan felelős a tulajdon garantálásában. A viktimológia által bizonyított, hogy a bűncselekmények egy részében a sértett maga is „közreműködik „azzal, hogy valamilyen módon lehetővé teszi, vagy megkönnyíti annak végrehajtását.

Általános ismert tény, hogy a regisztrált bűncselekmények számának nagy része a vagyon elleni bűncselekmények (lopás, betöréses lopások) köréből kerül ki. Növekvő tendenciát mutat az on-line térben, vagy mobil kommunikációs eszközök felhasználásával elkövetett bűncselekmények száma.

Ösztönözni kell az épületvédelmi kialakításokat, saját technikai védelmi eszközök telepítését, a legalapvetőbb mechanikai védelem kialakítását.

Alkalmazott eszközök:

- „BIKESAFE” program népszerűsítése
- felhívások az idényszerűen előforduló bűncselekményekkel kapcsolatban

A Tamási Rendőrkapitányság bűnmegelőzési tevékenysége során közvetve és közvetlenül próbálja meg a potenciális sértettek figyelmét felhívni értékeik megóvására. Igénybe veszik az önkormányzat rendelkezésére álló kommunikációs eszközöket (közmeghallgatás, hirdetések, fórumok), illetve tervek között szerepel különböző témákkal kapcsolatos rövid filmek elkészítése, amelyek segítségével kiemelik a vagyonvédelmi eszközök alkalmazásának használatának jelentőségét.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács támogatásával új típusú, „BIKESAFE” elvnevezésű országos kerékpár regisztrációs program indult, amelynek célja a kerékpárlopások megelőzése, illetve a már eltulajdonított kerékpárok megtalálása, azonosítása. A program során az erre igényt tartó kerékpár tulajdonosok részére különböző rendezvényeken, iskolákban, intézményekben lehetőség adódik kerékpárjuk – rendőrség által – egy központi, biztonságos adatbázisban egyedi azonosító jelekkel, fényképpel, tulajdonosi adatokkal történő, térítésmentes regisztrálásra.

7. A közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos helyi feladatok megoldása

A biztonság rendkívül relatív kategória, mert ami az egyik félnek még biztonságos, lehet, hogy a másiknak már korántsem az. Ha nem történik baleset, akkor sem biztos, hogy biztonságról beszélünk, mert lehetnek rejtett veszélyforrások is, amit fel kell kutatni (észrevenni) és fel kell számolni.

Baleset akkor van, ha a közlekedés valamely szereplője hibázik és a legtöbb baleset általában összefüggésben van a sebesség nem helyes megválasztásával. Sok baleset következik be az úton történő haladásból, kanyarodásból fakadó hibákból. Jellemző baleseti ok az elsőbbség meg nem adása, az előzés szabályainak megszegése, a menet irány szerinti másik oldalra, illetve az útról való lesodródás.

A baleseteket mindenkinek kötelessége elhárítani, még azoknak is, akik ugyan nem szabálytalankodnak, de módjukban áll elkerülni az ütközést, a veszélyhelyzetet.

A közlekedésbiztonság megteremtésében tehát komoly szerep jut a közlekedési hatóságnak, a rendőrségnek és természetesen a közlekedő embereknek is. A Tamási Rendőrkapitányság célirányos biztonsági intézkedéseket tesz a mindennapi munkája során a testi épség és egészségvédelem érdekében.

Alkalmazott eszközök:

- az iskolarendőre program keretein belül „közlekedj biztonságosan” címmel bűnmegelőzési előadás tartása gyalogos és kerékpáros közlekedéssel kapcsolatban.
- közlekedési akciók szervezése a gyorsajtók, biztonsági övet nem használó személyek kiszűrésére, valamint az ittas járművezetők ellenőrzésére.
- tájékoztató cikk megjelentetése a helyi újságokban az aktuális veszélyhelyzetekre

Tamásiban jelentős kerékpáros infrastruktúra fejlesztés valósult meg az elmúlt években. Ennek is köszönhető, hogy a kerékpáros forgalom is fellendült, ezért több kerékpáros rendezvényt is szerveztek városunkban:

- Az Európai Mobilitás hét keretén belül autómentes napot, kerékpár regisztrációt „BikeSafe”.
- A város kerékpárútjaihoz tájékoztató táblákat helyeztek el.
- Kerékpár út logók, figyelemfelhívó táblák, jelek felfestése.

8. A bűnmegelőzés kommunikációjának erősítése

A lakosság bevonása a bűnmegelőzésbe szükségyszerű, de csak akkor elérhető, ha az állampolgárok rendelkeznek azokkal az információkkal, tisztában vannak azokkal a lehetőségekkel, amelyek birtokában eredményesen, felelősségteljesen tehetnek személyi-, és vagyonbiztonságukért.

Az önkormányzatnak ki kell használnia a rendelkezésére álló kommunikációs csatornákat, a helyi sajtót, az internetes felületet, a különböző fórumok, közmeghallgatások, sajtótájékoztatók adta lehetőségeket. Ennek alapján kiépíthető egy lakossági jelzőrendszer, amely elősegítheti a bűnmegelőzést.

Ezen túlmenően a rendőrkapitányság – jogszabályi előírásnak eleget téve – évente beszámol a képviselő-testületnek a város közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról.

Rendelkezésre álló kommunikációs eszközök:

- közmeghallgatás
- hirdetmények
- értekezletek
- lakossági fórumok
- Koppány TV
- Tamási Táj
- rendezvények

VI. A megvalósítás alanyai és az ő együttműködésük

A bűnmegelőzés érdekében rendszeres kapcsolatot kell tartani egymással

- az önkormányzatnak,
- a rendőrségnek,
- a városban működő polgárőr szervezetnek,
- a közterület-felügyeletnek,
- az önkormányzati intézményeknek,
- a gyermekvédelmi, gyermekjóléti, oktatási szféra intézményeinek, képviselőinek,
- a katasztrófavédelem illetékes szerveinek,
- a helyi nemzetiségi önkormányzatoknak,
- egyházaknak,
- a gazdasági élet helyi meghatározó szereplőinek, vállalkozásainak,
- a kulturális és szórakozási célt szolgáló kiemelt szolgáltatóknak

A Polgárőrség fennállása óta kimagasló munkát végez, szoros együttműködésben a Rendőrséggel és az Önkormányzattal, valamint a felsorolt szervekkel, intézményekkel. Az egyesület tagjai jelen vannak szinte minden rendezvényen, valamint rendkívüli eseményeken, illetve egyéb felkéréseket is teljesítenek, ha rendezvény biztosítása szükséges, ezzel is segítve a rendőrség munkáját.

A rendőrkapitányság a Polgárőr Egyesületekkel kiváló együttműködést ápol, mely igen szoros, hiszen közös járőrözésekben, terepkutatásokon és meghatározott feladatok ellátásában is együttműködnek. A rendőrökkel közös szolgálatok során folyamatos a külterületi lakott ingatlanok ellenőrzése, az ott élő idős emberek felkeresése. A két szervezet között az információ-áramlás, a személyes kapcsolattartás folyamatos.

VII. A koncepció megvalósításának forrása

Az önkormányzat erkölcsileg, és – szükség szerint- anyagilag is támogatja a rendőrség, és a Polgárőr Egyesület munkáját. Az éves költségvetés tervezésénél erre források kerülnek elkülönítésre. Ezen túlmenően pályázatok benyújtásával, vállalkozások bevonásával kell feltárni az újabb forrás lehetőségeket.

VIII. Záradék

Tamási Város képviselő-testülete fenntartja határozott szándékát a város bűnmegelőzési céljai és feladatait illetően, ennek keretében a koncepcióban megjelölt bűnmegelőzési intézkedéseket meg kívánja valósítani.

A képviselő- testület Tamási Város 2016-2021 közötti időszakra vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepcióját – a záradékban foglaltaknak megfelelően – a 194/2016. (XI. 30.) számú határozatával jóváhagyta.

Tamási, 2016. november 30.

Porga Ferenc
polgármester

Gulyásné dr. Könye Katalin
jegyző